

REPUBLIEK OOSTENRIJK
OBERLANDESGERICHT LINZ

IN NAAM VAN DE REPUBLIEK

Het gerechtshof Linz als hof van appel heeft door de rechters dr. Klaus Henhofer als president alsmede dr. Paul Aman en dr. Werner Gratzl in de rechtszaak van de eisende partij **Federale staatseigen onderneming (FKP) Sojuzplodoimport**, Kutuzovskiy Prospect, 34 bld. 21, 121170 Moskou, Rusland, vertegenwoordigd door advocatenkantoor Binder Grösswang Rechtsanwältinnen GmbH in Wenen, tegen de gedaagde partij **Spirits International B.V.**, 3 Rue du Fort Rheinsheim, 2419 Luxemburg, vertegenwoordigd door advocatenkantoor Brauneis Klauser Prandl Rechtsanwältinnen GmbH in Wenen, wegens nalatigheid, verwijdering en rekening en verantwoording (bedrag van de vordering EUR 112.000,00) inzake het appel van de gedaagde partij tegen het vonnis van de arrondissementsrechtbank Linz van 12 augustus 2014, 5 Cg 206/04w-168, in een niet-openbare zitting voor recht verklaard:

het appel slaagt en het aangevallen vonnis wordt dusdanig gewijzigd dat het als volgt dient te luiden:

„De in de klacht vervatte inhoudelijke vordering,

1) dat de gedaagde partij verplicht is

a) ervan af te zien het merk ‚Stolichnaya‘ en/of het merk ‚Moskovskaya‘ of een met deze merken te verwarren eender kenmerk in het zakelijk verkeer te gebruiken,

b) in te stemmen met de overschrijving van de Oostenrijkse merken nr. 77467 en nr. 77468 naar de eisende partij, dan wel in te stemmen met de verwijdering van de onjuiste merkomschrijving volgens het besluit van het Oostenrijkse Octrooibureau van 3 mei 1994 en met de verwijdering van alle navolgende merkbeschrijvingen, zodat als eigenaresse van het merk weer de oorspronkelijk in het merkenregister geregistreerde rechtspersoon V/O Sojuzplodoimport verschijnt, alsmede

c) rekening en verantwoording af te leggen over alle verkochte en van het kenmerk ‚Stolichnaya‘ voorziene producten met opgave van de aantallen en van de verkoopprijs, in te stemmen met het controleren van de juistheid van deze rekening en verantwoording door een deskundige, de daaruit volgens § 53, lid 1, van de Merkenbeschermingswet voortvloeiende passende vergoeding te betalen, schadevergoeding in de zin van § 53, lid 2, r. 1, in combinatie met lid 3 van de Merkenbeschermingswet te betalen en de in de zin

van § 53, lid 2, r. 2, van de Merkenbeschermingswet gemaakte winst af te dragen, waarbij de becijfering van deze vorderingen voorbehouden blijft tot aan de geëffectueerde rekening en verantwoording;

dan wel:

2) *er wordt vastgesteld*

a) dat de overschrijving van de Oostenrijkse merken nr. 77467 en nr. 77468 volgens het besluit van het Oostenrijkse Octrooibureau van 13 mei 1994 en het correctiebesluit van 8 juni 1994 niet rechtsgeldig zijn geweest en

b) dat de eisende partij de materieel gerechtigde eigenaresse van de Oostenrijkse merkenrechten nr. 77467 en nr. 77468 is, dan wel dat de gedaagde partij niet de materieel gerechtigde eigenaresse van deze merkenrechten is,

*wordt **afgewezen**.*

De beslissing betreffende de kosten wordt in overeenstemming met § 52, lid 1 en 2, van de Verordening Burgerlijke Rechtsvordering tot aan de rechtsgeldige afhandeling van het geschil voorbehouden."

De waarde van het voorwerp van het vonnis gaat EUR 30.000,00 te boven.

Gewone cassatie is niet toegestaan.

RECHTSOVERWEGINGEN:

Bij een beschikking van het Ministerie van Buitenlandse Handel van de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken (USSR) van 30 juni 1966 is de V/O Sojuzplodoimport opgericht (V/O betekent „vereniging naar voor de gehele Unie geldend model" [hier in het vervolg "Unievereniging" genoemd], Sojuzplodoimport „uniefruitimport"). Deze sovjetmaatschappij - een staatsbedrijf - liet op 22 april 1974 bij het Oostenrijkse Octrooibureau de Oostenrijkse merken nr. 77467 „Moskovskaya" en nr. 77468 „Stolichnaya" registreren (bijlagen ./H en ./i).

Op 5 januari 1990 werd de VVO Sojuzplodoimport (VVO = „Unievereniging voor economische betrekkingen met het buitenland") opgericht. Deze vennootschap werd onder de bevoegdheid van de Staatscommissie voor Voeding en Inkoop van de regering van de USSR (eveneens als staatsbedrijf) actief op zakelijk gebied en was ten aanzien van de genoemde Oostenrijkse merkenrechten de (niet in het Oostenrijkse merkenregister ingeschreven) rechtsopvolgster van de V/O Sojuzplodoimport.

Staatsbedrijven met de rechtsvorm van een VVO ressorteerden tot 30 november 1991

rechtstreeks en uitsluitend onder een Unie-autoriteit (dus een autoriteit van de USSR), die tot op dat tijdstip ook voor een privatisering van het staatsbedrijf en het toezicht daarop bevoegd was. Op 1 december 1991 werden in het kader van ontbinding van de USSR het vermogen en ook de bevoegdheid van bijna alle centrale sovjet-overheden overgedragen aan overheden van de Russische Socialistische Federatieve Sovjetrepubliek (RSFSR; één van de republieken die vroeger deel uitmaakten van USSR, waaruit als soevereine „opvolgende staat" de Russische Federatie voortkwam). De VVO Sojuzplodoimport werd toen ondergebracht bij het Ministerie van Handel en Materiële Hulpbronnen van de RSFSR.

Vanaf de zomer van 1990 was voor de oprichting van naamloze vennootschappen onder andere de sovjet-verordening betreffende naamloze vennootschappen en vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (NV-BV-O USSR) beslissend. Deze verordening kende meerdere methoden voor het creëren van een naamloze vennootschap, waaronder ook de - met een vermogensoverdracht via een totale rechtsopvolging gepaard gaande - mogelijkheid van een omzetting van een staatsbedrijf in een naamloze vennootschap (pt. 46). Bijzondere voorwaarden voor een dergelijke omzetting waren volgens. 46 1) dat het ging om een staatsbedrijf, 2) een gemeenschappelijk besluit van het arbeidscollectief en van de bevoegde nationale autoriteit over de omzetting, 3) een taxatie van het vermogen van het staatsbedrijf door een taxatiecommissie, en ook 4) plaatsing van de aandelen in een openbare procedure of door personen die in het gemeenschappelijke besluit van het arbeidscollectief en van het bevoegde staatsorgaan genoemd waren. De genoemde taxatiecommissie diende uit vertegenwoordigers 1) van het nationaal orgaan dat (mede) tot de omzetting besloot, 2) van de financiële autoriteiten en 3) van het personeel te bestaan. Voor de door haar uit te voeren taxatie van het vermogen bestonden geen bindende criteria. Het aanstellen van een taxatiecommissie met participatie van de financiële autoriteiten was een sturingsmaatregel, die de inhoudelijke vrijheid van de taxatie diende te compenseren. Volgens pt. 46, lid 5, van de NV/BV-O van de USSR werd de door de omzetting ontstane naamloze vennootschap rechtsopvolgster en daarmee eigenaresse van het totale vermogen van het staatsbedrijf uit de omzetting waarvan zij ontstond, en wel onafhankelijk van het gegeven of de statuten van de naamloze vennootschap een totale rechtsopvolging (expliciet) voorschreef.

Werd een naamloze vennootschap niet via een dergelijke omzettingsprocedure, maar via een (simpele) nieuwe oprichting gecreëerd, dan kon zij slechts via overdracht van afzonderlijke vermogensbestanddelen (en niet via totale rechtsopvolging) vermogen verkrijgen. Volgens pt. 38 van NV/BV-O van de USSR diende de oprichting van een naamloze vennootschap in vier stappen te gebeuren: 1) verklaring van het voornemen tot oprichting door de oprichters, 2) plaatsing van de aandelen, 3) een oprichtingsconferentie en 4) registratie van de vennootschap bij de overheid. Om een registratie te verkrijgen dienden volgens pt. 9 NV/BV-O van de USSR de volgende documenten overgelegd te worden: een verzoek tot registratie, een door een notaris

gewaarmerkte kopie van de oprichtingsdocumenten en ook bij naamloze vennootschappen die via omzetting van een staatsbedrijf waren opgericht, een kopie van de gemeenschappelijke beslissing van het arbeidscollectief en van de bevoegde nationale instantie.

De directie en het personeel van de VVO Sojuzplodoimport, aan wie de toentertijd nog bestaande bevoegdheid van de Unie-autoriteiten voor een dergelijke procedure bekend was, hadden in de zomer van 1990 het voornemen een privatisering van het staatsbedrijf VVO Sojuzplodoimport tot stand te brengen. Hiertoe diende de VVO Sojuzplodoimport omgezet te worden in de op te richten VAO Sojuzplodoimport (VAO = naamloze vennootschap voor economische betrekkingen met het buitenland = *foreign economie joint stock company*) en diende deze in overeenstemming met de wens van de handelende personen als rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport te gelden. In dit kader vond op 20 september 1990 een vergadering van het arbeidscollectief van de VVO Sojuzplodoimport plaats in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de Staatscommissie van de Ministerraad van de USSR voor Levensmiddelen en Aankopen plaats waaraan 130 medewerkers van de onderneming deelnamen. Op deze vergadering werd gestemd over een voorstel van het bestuur en de raad van het arbeidscollectief betreffende de oprichting van de VAO Sojuzplodoimport op basis van de VVO Sojuzplodoimport. De stemming leverde 129 stemmen voor het instappen in de VAO, geen tegenstem en één onthouding op (Notulen bijlage ./138). Op grond van dit resultaat werd nog op 20 september 1990 het volgende gemeenschappelijke besluit van het arbeidscollectief van de VVO Sojuzplodoimport en van de Staatscommissie van de Ministerraad der USSR voor levensmiddelen en aankopen genomen (bijlage ./13x):

- „1. De Unievereniging voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport [= VVO Sojuzplodoimport] wordt omgezet in de naamloze vennootschap voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport [= VAO Sojuzplodoimport].**
- 2. De omzetting gebeurt door uitgifte van aandelen (of van een certificaat van de waarde ervan) voor een totaal bedrag dat bestaat uit het in overeenstemming met de statuten zijnde stamkapitaal van de vennootschap en de waarde van het vermogen van de VVO Sojuzplodoimport. De aandelen worden verdeeld onder de bedrijven en organisaties die hun deelname in de naamloze vennootschap hebben bevestigd, en ook tussen de leden van het arbeidscollectief van de vereniging.**
- 3. Voor de bepaling van het vermogen van de VVO Sojuzplodoimport en de taxatie van de waarde wordt een commissie gevormd die bestaat uit vertegenwoordigers van de Staatscommissie van de Ministerraad van de USSR voor Levensmiddelen en Aankopen, van de financiële autoriteiten en van het arbeidscollectief van de vereniging.**
- 4. De VAO Sojuzplodoimport geldt als rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport.**
- 5. De uitwerking van de oprichtingsdocumenten en de uitvoering van de voor de omzetting van de VVO Sojuzplodoimport in een naamloze vennootschap vereiste maatregelen wordt aan de leiding van de Vereniging overgedragen. “**

Dit besluit is voor de Staatscommissie van de Ministerraad van de USSR voor Levensmiddelen en Aankopen door haar plaatsvervangend voorzitter en in opdracht van het arbeidscollectief van de VVO Sojuzplodoimport door directeur Sorotsjkin ondertekend.

Op 19 december 1990 vond een vergadering van de oprichters [en toekomstige aandeelhouders] van de VAO Sojuzplodoimport plaats. Daarbij werd volgens de notulen (bijlage ./13bx) allereerst het volgende verslag uitgebracht:

„De heer W.W. Gorboenov [een vertegenwoordiger van de VVO Sojuzplodoimport] deelde mee dat de overgang naar de markt voornamelijk gericht is op de privatisering en decentralisatie van staatseigendom. Eén van de laatste beschikkingen van de Ministerraad van de USSR inzake de politiek van de demonopolisering van de economie ... beoogt de omzetting van de Staatsverenigingen voor economische betrekkingen met het buitenland in naamloze vennootschappen of andere vormen van eigendom. De VVO Sojuzplodoimport begon zich met de vraagstukken van de wijziging van haar status vanaf medio 1990 bezig te houden. Het eigendom in de vorm van aandelen wordt door de beschikking van de Ministerraad nr. 590 van 19-6-1990 geregeld. Dat is een basisdocument. ...

Over de organisatie van de financieel-economische activiteit van de naamloze vennootschap berichtte W.W. Gorboenov dat de voornaamste bron van inkomsten van de VAO door de provisies zou worden gevormd die volgens de contracten tussen de VAO en haar klanten, de leveranciers van de exportgoederen en de bestellers van de importgoederen, geheven worden. Aldus zal de omzet in goederen een beslissende rol spelen voor de inkomsten van de VAO. Daarom is men bij de keuze van de participanten in de op te richten VAO uitgegaan van de noodzaak dat die maatschappijen opgenomen dienden te worden die een maximaal volume van de via de VAO af te wikkelen ex- en importen kunnen garanderen.

De voorlopige berekening laat zien dat de maatschappij wanneer het bestaande volume van de VVO Sojuzplodoimport wordt gehandhaafd ... bij een grondkapitaal van 15 miljoen roebel een uitkering op aandelen (dividendpercentage) ten bedrage van 10% ... kan garanderen. Daarvan uitgaand werd voorgesteld het grondkapitaal niet te verhogen en het te beperken tot 15 miljoen roebel. Daarbij werd de omvang van de oprichtersaandelen... gecorrigeerd en een beslissing over de omvang van de inleg van de andere aandeelhouders genomen ...“

Na een toelichting op de concept-statuten en de samenstelling van de aandeelhouders van de [op te richten] VAO Sojuzplodoimport ondertekenden de oprichters ervan een contract, waarmee ze het volgende overeenkwamen (bijlagen ./13b en ./13bx):

- „1. de oprichting van de naamloze vennootschap voor economische betrekkingen met het buitenland [= VAO Sojuzplodoimport] in de Sovjetunie met een aanvankelijk statutair fonds dat overeenkomt met 15 miljoen roebel, opgedeeld in 15.000 aandelen met een waarde van 1.000 roebel per aandeel. De aandelen worden verdeeld onder de oprichters in aantallen zoals aangegeven in de bijlage bij het onderhavige contract.*
- 2. De waarde van de aandelen wordt door de oprichters uiterlijk per 15 januari 1991 voor tenminste 50% op de clearingrekening van de VVO Sojuzplodoimport nr. ... overgemaakt.*

3. *De oprichters dragen aan de Unie-vereniging voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport [= VVO Sojuzplodoimport] al hun volmachten over voor de oprichting van de naamloze vennootschap...*
4. *De oprichters zijn hoofdelijk aansprakelijk jegens degenen die de aandelen geplaatst hebben als ook jegens derden voor de verplichtingen die tot het moment van de registratie van de vennootschap bestaan.* “

Op 5 september 1991 vond de eigenlijke oprichtersvergadering (oprichtersconferentie) van de VAO Sojuzplodoimport plaats waarbij deze werd opgericht en een besluit over haar statuten werd genomen. Er traden daarbij in totaal 21 oprichters op, namelijk de VVO Sojuzplodoimport (vertegenwoordigd door haar algemeen directeur Sorotsjkin) en andere staatsbedrijven. Vertegenwoordigers van de overheid bevonden zich niet onder de oprichters. Wel waren er een vertegenwoordiger van de leidinggevende handelsdirectie van het Sovjetministerie van Defensie alsmede een vertegenwoordiger van het Ministerie van Landbouw en Voedingswezen van de RSFSR aanwezig. Deze beide vertegenwoordigers van de overheid werden met tien anderen in de raad van bestuur van de VAO Sojuzplodoimport gekozen; tot voorzitter van de raad van bestuur werd met algemene stemmen de tot op dat moment fungerende algemeen directeur van de VVO Sojuzplodoimport Sorotsjkin benoemd. Het kapitaal van de VAO Sojuzplodoimport werd vastgesteld op 17 miljoen roebel en goedgekeurd. Voorts werd het resultaat van de plaatsing van de aandelen akkoord bevonden (Notulen bijlage ./13cx). De bij deze oprichtingsconferentie besloten statuten van de VAO Sojuzplodoimport bevatten als punt 4 de volgende bepaling (bijlage ./15):

„De VAO Sojuzplodoimport is niet aansprakelijk voor de financiële verplichtingen van haar aandeelhouders en de aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor de financiële verplichtingen van de VAO Sojuzplodoimport. De aandeelhouders van de VAO zijn aansprakelijk tot de hoogte van hun inleg. De VAO Sojuzplodoimport is de rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport.“

De statuten werden op 4 oktober 1991 door de plaatsvervanger van de Minister van Economische Betrekkingen met het Buitenland van de USSR bevestigd resp. goedgekeurd doordat hij op de eerste pagina de aantekening “overeengekomen” plaatste.

Bij brief van 25 december 1991 aan de voorzitter van de Registratiekamer Moskou (aldaar binnengekomen op 13 januari 1992) diende de VAO Sojuzplodoimport een op 13 januari 1992 gedateerd verzoek tot registratie van de VAO in (bijlage ./RRRRR). Er kan niet vastgesteld worden of dit verzoek (in tegenspraak met de datering ervan) eveneens reeds op 25 december 1991 is opgesteld en naar de Registratiekamer is verzonden. Het verzoek heeft in de vorm van een excerpt de volgende inhoud:

„3. Het goedgekeurde kapitaal van de VAO Sojuzplodoimport bedraagt 17 miljoen roebel en is opgedeeld in 17.000 gewone aandelen op naam met een nominale waarde van ieder 1.000 roebel.

4. De aandelen der VAO Sojuzplodoimport worden op de volgende wijze toegedeeld aan haar oprichters:

Unie-vereniging voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport [= VVO Sojuzplodoimport] **4.840 aandelen met een waarde van 4,840.000 roebel...**

8. Dit verzoek is opgesteld in 55-voud met telkens een exemplaar voor de oprichters, een exemplaar voor het Ministerie van Financiën van de RSFSR en twee exemplaren voor de Registratiekamer Moskou.“

In een andere niet-gedateerde, als „2° versie" aangeduide aanmelding voor registratie van de VAO Sojuzplodoimport werd uiteengezet: „De oprichters - de in bijlage nr. 1 bij de onderhavige aanmelding genoemde rechtspersonen - zijn overeengekomen de naamloze vennootschap voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport (VAO Sojuzplodoimport) op te richten door middel van omzetting van de Unie-vereniging voor economische betrekkingen met het buitenland Sojuzplodoimport (VVO Sojuzplodoimport). De VAO Sojuzplodoimport is de rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport" (bijlage ./19). Wanneer deze aanmelding is opgemaakt en of resp. wanneer zij bij de Registratiekamer Moskou is binnengekomen, kan niet worden vastgesteld.

Met de bevestiging van 20 januari 1992 (bijlage ./16) is de VAO Sojuzplodoimport ingeschreven in het Moskouse Handelsregister van de RSFSR. Met de schriftelijke verklaring van 14 april 1992 (bijlage ./20) bevestigde het Ministerie voor Economische Betrekkingen met het Buitenland van de RSFSR dat de VAO Sojuzplodoimport in het nationale register van de deelnemers aan de economische betrekkingen met het buitenland van de RSFSR is ingeschreven en dat het export-import-transacties uitvoert volgens de op de registratiekaart aangegeven goederenlijst. Op 24 juni 1992 is de VAO Sojuzplodoimport in het nationale Russische register van naamloze vennootschappen ingeschreven (bijlage ./21).

Met een het octrooi betreffend bericht van een advocaat aan het Oostenrijkse Octrooibureau van 19 april 1994 (bijlage ./AA) is een wijziging van de naam van de eigenaresse van de Oostenrijkse merken „Moskovskaya" (nr. 77467) en „Stolichnaya" (nr. 77468) in *Foreign econmoic joint stock company* Sojuzplodoimport [=VAO Sojuzplodoimport] meegedeeld. Het Octrooibureau nam kennis van deze naamswijziging bij besluit van 13 mei 1994 (bijlage ./BB) en corrigeerde de naam van de eigenaresse van de merken met een besluit tot aanpassing van 8 juni 1994 (bijlage ./CC) tot *Foreign economic* [in plaats van *econmoic*] *joint stock company* Sojuzplodoimport.

In het jaar 1996 werd de VAO Sojuzplodoimport in een besloten naamloze vennootschap (ZAO, *closed joint stock company*) en de naam van de onderneming in VZAO Sojuzplodoimport gewijzigd. In 1998 volgde een wijziging van de rechtsvorm in een open naamloze vennootschap (OAO, *public joint stock company*) en van de statutaire naam in ZOAO Sojuzplodoimport

(*Foreign trade public joint stock company* Sojuzplodoimport; bijlage ./35). Tenslotte kwam aan het begin van het jaar 2000 - met behoud van de rechtsvorm van een open naamloze vennootschap (OAO) - een wijziging van de naam in OAO Plodovaya Kompaniya (bijlage ./36) tot stand.

In het jaar 1997 werd een nieuwe besloten naamloze vennootschap (ZAO) opgericht met de naam ZAO Sojuzplodimport (te onderscheiden van de in de vorige alinea genoemde VZAO Sojuzplodoimport). Met een contract van 26 december 1997 (bijlage ./ii) stond de VZAO Sojuzplodoimport haar Russische merkenrechten - waaronder ook die op de merken „Stolichnaya” en „Moskovskaya” - aan de (nieuw opgerichte) ZAO Sojuzplodimport af. Een aanvulling op het contract van 12 januari 1998 omvatte voorts de verplichting van de VZAO Sojuzplodoimport om in de toekomst ook buitenlandse merken en merkaanmeldingen aan de ZAO Sojuzplodimport af te staan, wat vervolgens nog in het begin van het jaar 1998 inderdaad gebeurde. De overeengekomen totale koopprijs voor het afstaan van de merken bedroeg 1.700.000.000 roebel. De in het Oostenrijkse merkenregister onder nr. 77467 en nr. 77468 geregistreerde merken „Moskovskaya” en „Stolichnaya” werden door middel van een schriftelijke akte van cessie (bijlage ./JJ) aan de ZAO Sojuzplodimport overgedragen. De overschrijving in het merkenregister gebeurde via een besluit van het Oostenrijkse Octrooibureau van 22 september 1998 (bijlage ./UU) inzake het verzoek van 3 juli 1998 (bijlage ./TT).

Met een contract van 12 april 1999 (bijlage ./MM) stond de ZAO Sojuzplodimport de haar toekomende merkenrechten voor USD 800.000,00 aan de gedaagde af, waaronder ook de rechten op de Oostenrijkse merken nr. 77467 „Moskovskaya” en nr. 77468 „Stolichnaya” (bevestiging d.d. 26 oktober 1999, bijlage ./NN). Daarop schreef het Oostenrijkse Octrooibureau deze beide merken door een besluit van 8 juni 2001 (bijlage ./VV) over op de gedaagde, die sindsdien ingeschreven eigenaresse van deze merken is.

Beginnend met het jaar 2000 werden in de Russische Federatie [onder de nieuwe president Vladimir Poetin, die Boris Jeltsin opvolgde] maatregelen in gang gezet om geprivatiseerd staatseigendom weer te incorporeren, en wel ook op het gebied van de productie van en het handelen in gedestilleerde dranken (bijlage ./31). Op grond van een in november 2000 door de plaatsvervangend procureur-generaal van de Russische Federatie „ter bescherming van de staats- en maatschappelijke belangen” ingebrachte klacht tegen de OAO Plodovaya Kompaniya (de voormalige VAO Sojuzplodoimport) werd een procedure voor het hof van arbitrage van de stad Moskou opgestart, waarin het ging om de rechtsgeldigheid van de bepalingen uit de statuten van de OAO Plodovaya Kompaniya, volgens welke zij de rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is. Bij vonnis van de genoemde rechtbank van 21 december 2000 (bijlage ./YY) werd beslist dat deze statutaire bepaling ongeldig zou zijn. De rechtbank waarbij daartegen

beroep werd aangetekend kende dit beroep toe, vernietigde het eerste vonnis en seponeerde de procedure in deze zaak. Het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage van de Russische Federatie kende op zijn beurt een weer tegen die beslissing door de plaatsvervangend procureur-generaal van de Russische Federatie ingebracht bezwaar toe door middel van een besluit van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ), vernietigde het vonnis in hoger beroep en herstelde het vonnis in eerste aanleg van het hof van arbitrage van de stad Moskou van 21 december 2000. Beargumenteerd werd dit als volgt:

„De rechtbank van eerste aanleg ging er bij het toekennen van de in de klacht vervatte eis van uit dat bij de oprichting van de besloten NV Sojuzplodoimport - hier in het vervolg VAO Sojuzplodoimport (rechtsopvolgster [moet zijn: rechtsvoorgangster] van de vennootschap Plodovaya Kompaniya) genoemd - er geen redenen bestonden om in de statuten van de vennootschap op te nemen dat zij rechtsopvolgster van de Unie-vereniging voor economische betrekkingen met het buitenland [= VVO] Sojuzplodoimport is.

Het vonnis van de rechtbank werd op dit punt vernietigd, omdat het hof van appel tot de conclusie was gekomen dat de officier van justitie bij de indiening van de klacht ter bescherming van de staatsbelangen niet had aangegeven wie in deze procedure de eiser is. De officier van justitie zelf is niet gerechtigd zelfstandig namens de staat op te treden.

Deze conclusie is echter in strijd met het dossier en de geldende wet.

Zoals uit de stukken blijkt, werden de in de klacht vervatte eisen door de officier van justitie in het belang van de Russische Federatie naar voren gebracht. Volgens § 41, deel 1, van de procesorde voor arbitragezaken van de Russische Federatie is de officier van justitie gerechtigd ter bescherming van de staats- en maatschappelijke belangen klachten bij het hof van arbitrage in te dienen.

Daarom is het besluit van het hof van appel met betrekking tot de gedeeltelijke vernietiging van het vonnis in eerste aanleg van de rechtbank en het sepot van de procedure in deze zaak in strijd met de wet en daarom dient dit besluit vernietigd te worden.

§ 1 van de wet van de Russische Federatie van 31-10-1990 ,over de beveiliging van de economische grondslag van de soevereiniteit van de RSFSR' legt vast dat voorwerpen die eigendom van de staat zijn die op het gebied van de RSFSR liggen, met inbegrip van vermogens van staatsbedrijven, -instellingen, -organisaties met inbegrip van bedrijven, instellingen en organisaties die onder de Unie vallen, alsmede het ondernemings- en belegd vermogen ervan of andere fondsen en vermogens van de gehele Unie die onder het beheer van organen van de Unie vallen, eigendom van de RSFSR zijn.

Derhalve was het vermogen van het staatsbedrijf VVO Sojuzplodoimport eigendom van de RSFSR, en daarom kon over dit vermogen slechts op de wettelijk voorgeschreven wijze beschikt worden.

De VAO Sojuzplodoimport, waarvan in de statuten stond dat de vennootschap rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is, werd op 20-1-1992 als rechtspersoon bij de Moskouse Registratiekamer geregistreerd.

Volgens de toen geldende § 37, r. 2, van de wet van de RSFSR van 25-12-1990 ,over ondernemen en

ondernemingsactiviteiten' gaan bij de omzetting van een bedrijf in een ander bedrijf alle rechten en verplichtingen met betrekking tot het vermogen van het oude bedrijf op het nieuwe over.

Dienovereenkomstig had de aantekening over de rechtsopvolging in de statuten van de VAO Sojuzplodoimport plaats kunnen vinden, wanneer deze vennootschap als resultaat van de omzetting van het staatsbedrijf VVO Sojuzplodoimport opgericht zou zijn.

§ 4 van de wet van de RSFSR van 3-7-1991 ,over de privatisering van staats- en gemeentelijke bedrijven in de RSFSR' beoogde dat de omzetting van een staatsbedrijf in een andere rechtsvorm alleen volgens een besluit van het Staatscomité voor Staatsvermogens van de RSFSR kon plaatsvinden.

Uit de stukken blijkt dat er geen besluit van het Staatscomité voor Staatsvermogens van de RSFSR over de omzetting van het staatsbedrijf VVO Sojuzplodoimport voorhanden is.

Uit de vennoot documenten van de VAO Sojuzplodoimport blijkt dat de vennootschap door meerdere rechtspersonen nieuw is opgericht (waaronder ook het staatsbedrijf VVO Sojuzplodoimport).

Omdat de VAO Sojuzplodoimport door een nieuwe oprichting en niet door een omzetting is ontstaan, is de conclusie van de rechtbank van eerste aanleg correct dat de statutaire bepaling van deze vennootschap volgens welke zij de rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is, ongeldig is."

Zowel het hof van arbitrage van eerste aanleg van de stad Moskou als ook het presidium van het hoogste hof van arbitrage van de Russische Federatie refereren in hun beslissingen aan het Russische privatiseringsrecht (en niet aan het sovjet-privatiseringsrecht).

Met het vonnis van het hof van arbitrage van de stad Moskou van 30 januari 2002 (bijlage ./AAA) werden in een door een klacht van het Openbaar Ministerie van de Russische Federatie „in de persoon van het Ministerie van Landbouw van de Russische Federatie " tegen de ZAO Sojuzplodimport en de OAO Plodovaya Kompaniya opgestarte procedures het tussen deze beide vennootschappen gesloten contract van 26 december 1997 over het afstaan van de handelsmerken (waaronder 'Stolichnaya' en 'Moskovskaya') alsmede de aanvulling op het contract van 12 januari 1998 nietig verklaard. De beslissing refereert in de motivering aan het besluit van het presidium van het hoogste hof van arbitrage van de Russische Federatie van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ) en zet uiteen:

„Met inachtneming van het feit dat de oorspronkelijke eigenaresse van het handelsmerk, de VVO Sojuzplodoimport, haar handelsmerk nooit aan enige organisatie met inbegrip van de gedaagde heeft afgestaan en dat de OAO Plodovaya Kompaniya geen rechtsopvolgster van de besloten naamloze vennootschap Sojuzplodoimport is, is de onderneming voor handelsbetrekkingen met het buitenland ZAO Sojuzplodoimport (thans naamloze vennootschap Plodovaya Kompaniya) niet eigenaresse van de aan haar toebehorende handelsmerken. ...

De bezwaren van de gedaagde worden op de volgende gronden afgewezen:

De oorspronkelijke eigenaresse van de genoemde handelsmerken, de onderneming voor

handelsbetrekkingen met het buitenland voor in- en export van voedingsmiddelen en agrarische producten die van planten afkomstig zijn, is nooit ontbonden, maar als staatsbedrijf, dat onder het Ministerie van Landbouw valt, enkele malen omgezet, wat door beschikkingen, aanwijzingen en statutaire documenten is aangetoond.

Afgewezen wordt ook het bezwaar van de gedaagde dat het Ministerie van Landbouw van de Russische Federatie niet gerechtigd zou zijn ... Volgens § 166 van het BW van de Russische Federatie is echter iedere betrokken persoon gerechtigd een verzoek om vaststelling van de ongeldigheid van een rechtshandeling in te dienen.“

Het hof van appel bevestigde dit vonnis in een besluit van 28 maart 2002 (bijlage ./BBB).

Het Ministerie van Landbouw van de Russische Federatie ging (in ieder geval vanaf het jaar 2001) uit van het voortbestaan van de VVO Sojuzplodoimport en zette deze in 2001 om in een onder het Ministerie ressorterend federaal unitair staatsbedrijf met de naam FGUP VO Sojuzplodoimport. Op een aanwijzing van de regering van de Russische Federatie van 29 december 2001 (bijlage ./A) werd de „*Federale staatseigen onderneming, Sojuzplodoimport met het recht van operationeel beheer*“ - dat is de huidige eiseres - opgericht en eveneens onder het Ministerie van Landbouw geplaatst. Zij werd op 9 april 2002 in ingeschreven in het Moskouse Handelsregister (bijlage ./D). Bij besluit van de regering van de Russische Federatie van 4 juli 2002 (bijlage ./L) werd aan haar de uitoefening van de gebruiks- en beschikkingsrechten (namens de Russische Federatie) op bepaalde handelsmerken voor alcoholische en alcoholhoudende producten - waaronder „Stolichnaya" en „Moskovskaya" - overgedragen; dit omvatte ook de dienovereenkomstige buitenlandse handelsmerken en de uitoefening van de merkenrechten in het buitenland. Bij besluit van de regering van 6 januari 2005 (bijlage ./123) werd aan de eiseres de opdracht gegeven de belangen van de Russische Federatie voor rechtbanken met betrekking tot kwesties van het herstel en de bescherming van rechten van de Russische Federatie op handelsmerken voor alcoholische producten in het buitenland te behartigen en voor de registratie van de rechten van de Russische Federatie op deze handelsmerken in het buitenland te zorgen.

Op 3 oktober 2005 sloten de eiseres en de FGUP VO Sojuzplodoimport een overeenkomst betreffende de in het Oostenrijkse merkenregister ingeschreven merken „Moskovskaya" en „Stolichnaya" (bijlage ./NNNN), die onder andere de volgende inhoud heeft:

„Overdracht van de merken

1. *Tussen de partijen bestaat er overeenstemming over dat de merken eigendom van de FKP Sojuzplodoimport [= eiseres] zijn. Alleen voor het geval dat de merken, om welke reden dan ook, verder eigendom van de FGUP VO Sojuzplodoimport mochten zijn, draagt FGUP VO Sojuzplodoimport (voorheen V/O Sojuzplodoimport, voorheen VVO Sojuzplodoimport) alle rechten op de merken aan de FKP Sojuzplodoimport over en neemt de FKP Sojuzplodoimport Rusland alle rechten op de merken over.*
2. *De door de FGUP VO Sojuzplodoimport ... hiermee beoogde overdracht van de rechten op de merken aan de FKP Sojuzplodoimport ... omvat de overdracht van alle rechten en plichten die verband houden met de merken aan de FKP Sojuzplodoimport.“*

De **eiseres** diende met haar op 16 juli 2004 ingebrachte (en op de pagina's 34 vv. in ON 32 aangepaste) klacht de uit het vonnis blijkende vordering in. Zij bracht - in de kern samengevat - naar voren dat de privatiseringsprocedure uit de jaren 1990/91 op grond van diverse gebreken (in het bijzonder ook vanwege de achterwege gebleven taxatie van het vermogen van de onderneming door een taxatiecommissie volgens pt. 46 NV/BV-O van de USSR) niet tot een rechtsgeldige omzetting van de VVO Sojuzplodoimport in de VAO Sojuzplodoimport heeft geleid, maar dat laatstgenoemde nieuw opgericht is, zonder rechtsnavolger van de VVO Sojuzplodoimport te worden. Daarmee is in het bijzonder de materiële gerechtigdheid tot de beide Oostenrijkse merken „Moskovskaya" en „Stolichnaya" bij de voortbestaande Sojuzplodoimport gebleven, zodat de VAO Sojuzplodoimport de rechten op deze merken nooit verkregen heeft en daarmee ook niet rechtsgeldig heeft kunnen doorgeven. Met het oog daarop zijn de vanaf 1994 in het Oostenrijkse merkenregister doorgevoerde overschrijvingen (eerst op de VAO Sojuzplodoimport, vervolgens in 1998 op de ZAO Sojuzplodoimport en tenslotte in 2001 op de gedaagde) zonder valide rechtsgrond en inhoudelijk ten onrechte verricht. Feitelijk materieel gerechtigde merkeneigenaresse is de eiseres, die intussen de merkenrechten van de FGUP VO Sojuzplodoimport beheert en namens de Russische Federatie de gebruiks- en beschikkingsrechten op de merken bezit.

De **gedaagde** verzocht om afwijzing van de klacht en voerde als bezwaar aan dat de omzettingsprocedure correct en met het effect van een algehele rechtsopvolging is uitgevoerd en dat zij de beide Oostenrijkse merken rechtsgeldig verkregen heeft. Afgezien daarvan is de eiseres niet bevoegd eventuele gebreken van de privatiseringsprocedure naar voren te brengen, is een beroep op dergelijke gebreken niet meer mogelijk ten gevolge van verjaring van de privatiseringsprocedure en is voor de door de eiseres naar voren gebrachte aanspraken geen grond in het Oostenrijkse merkenrecht te vinden.

Met het aangevallen vonnis wees de **rechtbank van eerste aanleg** het voornaamste in de klacht vervatte verzoek toe, waarbij zij de verplichting tot rekening en verantwoording in die zin

nader preciseerde dat deze betrekking had op alle *in Oostenrijk* verkochte en van het kenmerk „Stolichnaya" voorziene producten.

Daartegen richt zich het **Beroep van de gedaagde** om redenen die rechtsmiddelen betreffen, en wel gebrekkigheid van de procedure, een onjuiste vaststelling van de feiten op grond van een onjuiste beoordeling van de bewijzen, strijdigheid met de stukken alsmede een onjuiste juridische beoordeling, met het verzoek het aangevallen vonnis in de zin van een afwijzing van de klacht in haar volle omvang te wijzigen, dan wel te vernietigen.

De eiseres diende een memorie van antwoord in waarmee zij een bevestiging van het vonnis in eerste instantie beoogt.

Aangezien het hof van appel het beleggen van een mondelinge behandeling over het appel niet noodzakelijk leek, behoefde niet in een openbare zitting beslist te worden (§ 480 Verordening Burgerlijke Rechtsvordering).

Het appel is gerechtvaardigd.

Om redenen van doelmatig beslissen blijkt het effectief om eerst de (in het aangevallen vonnis ontkende en in het appel verder verdedigde) terechtheid van het bezwaar van verjaring van de gedaagde te toetsen. De rechtbank van eerste aanleg betoogt daarover in de paragraaf van het vonnis „Feiten" het volgende:

Ten tijde van het creëren en de inschrijving van de VAO Sojuzplodoimport gold het burgerlijk wetboek van de RSFSR van 1964 (BW 1964), dat in zijn art. 78 voorzag in een algemene verjaringstermijn van 3 jaar, voor klachten van staatsorganisaties daarentegen slechts in een verjaringstermijn van één jaar. Deze verjaringstermijnen gingen volgens art. 83 BW van 1964 in op het moment dat de betrokkene van de schending van zijn recht op de hoogte was of moest zijn. Met ingang van 3 augustus 1992 zijn aanvullend de grondslagen van de burgerlijke wetgeving van de USSR van 31 mei 1991 (GBW 1991) van toepassing geworden. De regelgeving van het BW 1964 diende subsidiair geldig te blijven, voor zover ze niet strijdig was met de GBW van 1991. Art. 42 GBW van 1991 bepaalde (eveneens) een algemene verjaringstermijn van drie jaar. Aanvullende tussentijdse regelgeving - in het bijzonder met betrekking op het verjaringsrecht - staan in een beschikking van de Hoogste Sovjet van de Russische Federatie van 3 maart 1993. Volgens pt. 4 van deze beschikking diende de algemene driejarige verjaringstermijn van art. 42 BW van 1991 van toepassing te zijn op de klachten van rechtspersonen ten aanzien waarvan op 3 augustus 1992 de éénjarige verjaringstermijn van art. 78 GBW van 1964 nog niet was verstreken. Vóór de vankrachtwording van de BW van 1991 geregelde bijzondere verkorte verjaringstermijnen dienden als volgens art. 42, pt. 2, GBW van 1991 toelaatbare speciale regels geldig te blijven.

Per 1 januari 1995 werd het eerste deel van het nieuwe Burgerlijk Wetboek van de Russische Federatie (BW RF) van kracht, dat ook regelgeving over verjaring bevat. Volgens art. 10, lid 1, van de daartoe uitgevaardigde invoeringswet dienden de in het BW RF voorgeschreven verjaringstermijnen op de klachten toegepast te worden, ten aanzien waarvan op 1 januari 1995 nog geen verjaring was opgetreden. In art. 196 BW RF is weer een algemene verjaringstermijn van drie jaar voorzien. Art. 181, pt. 1, BW RF bevat ten aanzien van de rechtsgevolgen van de ongeldigheid van nietige rechtshandelingen een speciale regel, volgens welke de klacht inzake toepassing van deze rechtsgevolgen kan worden ingediend binnen tien jaar vanaf de dag waarop de uitvoering van de rechtshandeling begonnen was, en wel onafhankelijk van het feit of de schuldeiser van de schending van het recht op de hoogte was of moest zijn. Deze regel wordt als bij het verjaringsrecht behorend beschouwd. Het berust op de overweging dat een nietige rechtshandeling in principe geen rechtsgevolgen dient te hebben. Na het verstrijken van de verjaring wordt de geldigheid van de rechtshandeling gefingeerd voor zover de debiteur zich op de verjaring beroept. Voor zover de nietige rechtshandeling echter niet is uitgevoerd, heeft zij geen effect en wordt dus ook na het verstrijken van de verjaringstermijn niet achteraf alsnog rechtsgeldig. Na het verstrijken van de tienjarige verjaringstermijn van art. 181, pt. 1, BW RF kan de nietigheid van een privatiseringsprocedure in een Russische procedure - vooropgesteld dat de gedaagde bezwaar gemaakt heeft tegen de verjaring - niet meer naar voren worden gebracht. De algemeen heersende opvatting in de Russische literatuur is dat onder deze verjaringstermijn zowel klachten inzake toepassing van de gevolgen van de nietigheid als ook klachten inzake de vaststelling van de nietigheid vallen.

Het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage van de Russische Federatie kwam in zijn besluit van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ) tot de conclusie dat de door de procureur-generaal van de Russische Federatie in november 2000 ingediende klacht niet verjaard was en betoogde daarover het volgende:

„Volgens § 10 van de federale wet van de Russische Federatie over het in werking laten treden van het burgerlijk wetboek van de Russische Federatie (deel 1) zijn de in deel 1 van het burgerlijk wetboek vastgelegde verjaringstermijnen van toepassing op klachten waarvan de indieningstermijnen volgens de oude geldende wetgeving op 1 januari 1995 niet verstreken waren.

De statuten van de VAO Sojuzplodoimport doorliepen de registratie van staatswege op 20 januari 1995 [moet zijn: 1992]. Op zijn vroegst op dat tijdstip had de bevoegde nationale autoriteit van de schending van de wet kunnen vernemen.

Derhalve is de volgens § 78 van het burgerlijk wetboek van de RSFSR vastgelegde algemene driejarige verjaringstermijn voor vaststelling van de ongeldigheid van de vennootschapsovereenkomst van 5 september 1991 en de dienovereenkomstig goedgekeurde statuten met betrekking tot de rechtsopvolging niet verstreken.

Dientengevolge had de in de klacht vervatte eis tot vaststelling van de ongeldigheid van de statutaire

bepalingen inzake de rechtsopvolging, die gebaseerd was op de voor dit deel ongeldige vennootschapsovereenkomst van 5 september 1991, binnen de in § 181, r. 1, van het burgerlijk wetboek van de Russische Federatie vastgelegde termijnen kunnen worden ingediend, d.w.z. binnen een tienjarige verjaringstermijn die aanvangt op 20 januari 1992....“

Naar Russisch recht ontstaat een vennootschap (handelsmaatschappij, handelonderneming) op het moment van de inschrijving. Vóór de inschrijving is de vennootschap niet rechtsbekwaam en is het daarom ook niet mogelijk een klachtenprocedure tegen de vennootschap te voeren, maar alleen tegen de oprichters van de vennootschap.

In het kader van haar juridische beoordeling voegde de rechtbank van eerste aanleg daaraan toe dat de vraag vanaf welk tijdstip men in de zin van de verjarringsregel van art. 181, pt. 1, BW RF zou kunnen spreken van het begin van de uitvoering van de rechtshandeling, waarvan de nietigheid naar voren wordt gebracht, door de literatuur en de Russische rechtspraak verschillend wordt beantwoord. Terwijl de literatuur ervan uitgaat dat als begin van de uitvoering al het verzoek om inschrijving bij de Registratiekamer, zo niet al een vroeger tijdstip, aan te merken is, betoogt het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage van de stad Moskou in zijn beslissing van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ) dat voor de aanvang van de verjaring het tijdstip van de daadwerkelijke registratie relevant is. Buitenlands recht is primair zo toe te passen dat het in overeenstemming is met de heersende opvattingen in de rechtspraktijk. Beslissend is derhalve de heersende opvatting van de rechtspraak (van de hoogste gerechtelijke instantie) in het buitenland, in dit geval dus de opvatting van het recht van het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage van de stad Moskou. Voor een aanvang van de verjaringstermijn met de inschrijving van de VAO Sojuzplodoimport spreekt ook dat een vennootschap (naar Russisch recht) pas ontstaat met de inschrijving ervan; daarvoor is zij niet rechtsbekwaam en kan ze niet partij in een proces zijn.

Tot 1 januari 1995 - het tijdstip van de vankrachtwording van de nieuwe BW RF - heeft weliswaar ook voor een klacht die vernietiging of ongeldigverklaring van statutaire bepalingen beoogt, (slechts) een driejarige verjaringstermijn gegolden. Sindsdien geldt echter voor dergelijke klachten, voor zover deze op 1 januari 1995 nog niet verjaard waren, met terugwerkende kracht de tienjarige verjaringstermijn van art. 181 BW RF. Wanneer men de driejarige verjaring op 20 januari 1992 (registratie van de VAO Sojuzplodoimport) laat beginnen, dan was deze op 1 januari 1995 nog niet verstreken. Daarom is voor de door het Russische Openbaar Ministerie in november 2000 bij het hof van arbitrage van de stad Moskou ingebrachte klacht die vernietiging resp. ongeldigverklaring van de statutaire bepaling van de OAO Plodovaya Kompaniya (voorheen VAO Sojuzplodoimport), volgens welke bepaling zij rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is, de tienjarige verjaringstermijn van art. 181 BW RF beslissend. Met het oog daarop heeft het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage

van de Russische Federatie in zijn besluit van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ) deze klacht als nog niet verjaard beschouwd. Deze rechtsopvatting wordt hier overgenomen. Daarvan los te zien is de naar Oostenrijks recht te onderzoeken vraag of de aanspraken volgens de Oostenrijkse merkenbeschermingswet verjaard zijn.

Ondanks een desbetreffende aankondiging is de rechtbank van eerste aanleg in het verdere vervolg niet op de verjaring volgens het merkenrecht ingegaan, maar ontkende zij alleen een verlies van rechten volgens § 58, lid 1, van de merkenbeschermingswet.

Het hof van appel komt in de kwestie van de verjaring op grond van de onderstaande overwegingen tot een afwijkende conclusie:

De eiseres maakt in het onderhavige proces aanspraak op de rechten op twee Oostenrijkse merken, waarvan door een besluit van het Oostenrijkse Octrooibureau van 13 mei 1994 (bijlage ./BB; ten aanzien van een schrijffout gecorrigeerd door een besluit van 8 juni 1994, bijlage ./CC) de VAO Sojuzplodoimport (in plaats van de V/O Sojuzplodoimport) als eigenaresse is geregistreerd en die in het verdere vervolg eerst (1998) aan de ZAO Sojuzplodimport en tenslotte (1999/2001) aan de gedaagde als actuele eigenaresse overgedragen en op haar overgeschreven is. Met deze wijzigingen van de stand van zaken in het register ging blijkbaar gepaard dat de beide merken tenminste sinds het voorjaar van 1994 niet meer door de V/O Sojuzplodoimport resp. door haar onbetwiste rechtsopvolgster, de VVO Sojuzplodoimport, maar door de VAO Sojuzplodoimport, de ZAO Sojuzplodimport en de gedaagde werden gebruikt en nog gebruikt worden. De eiseres voert tegen deze wijzigingen in het register en de daarmee corresponderende exploitatie van de merken als bezwaar aan dat de VAO Sojuzplodoimport de zakelijke rechten op de merken nooit rechtsgeldig verkregen heeft, omdat de in de jaren 1990/91 beoogde en met als doel een algehele rechtsopvolging ter hand genomen omzetting van de VVO Sojuzplodoimport in de VAO Sojuzplodoimport gebrekkig gebleven en daarmee niet tot stand gekomen is, maar dat als resultaat de VAO Sojuzplodoimport als nieuw rechtssubject naast de voortbestaande VVO Sojuzplodoimport is opgericht, zonder dat de beoogde rechtsopvolging of een andere overgang van vermogen tussen de beide vennootschappen had plaatsgevonden. Er bestaat geen verschil van mening over dat deze thematiek beoordeeld dient te worden naar het personeel statuut van de betrokken vennootschappen, dus naar het sovjetrecht en Russische materieel recht. Volgens dit recht dient daarom ook de - op grond van het desbetreffende bezwaar van de gedaagde te onderzoeken - vraag beantwoord te worden of de klacht die op een (wat in ieder geval volgens Russisch recht bevestigd dient te worden) ongeldig- resp. nietigheid van de omzetting berust, verjaard is. De verjaring valt namelijk in het internationale privaatrecht onder hetzelfde statuut als de schuldrelatie (RIS-Justiz RS0045380 en RS0045382; *Schwimann*, Internationales Privatrecht³ [2001], 66; vgl. hierover ook

Verschraegen in Rummel, Kommentar zum ABGB3 II/6 [2004], art. 10 EVÜ Rnr. 19, als ook *idem*, Internationales Privatrecht [2012], Rnr. 528 vv.).

Het Russische verjaringsrecht bevatte met het op 1 januari 1995 van kracht geworden art. 181, pt. 1, BW RF, dat met terugwerkende kracht van toepassing was op nog niet verjaarde aanspraken, een speciale regel ten aanzien van de vraag hoe lang de rechtsgevolgen van ongeldigheid resp. nietigheid van rechtshandelingen (met inbegrip van de privatiseringsprocedure) naar voren gebracht kunnen worden. Volgens deze regel (de voor de eiseres gunstigste, omdat zij de langste termijn van alle in aanmerking komende wettelijke bepalingen biedt) kon de klacht inzake de toepassing van deze rechtsgevolgen alleen binnen tien jaar vanaf de dag worden ingediend waarop de uitvoering van de (ongeldige resp. nietige) rechtshandeling begonnen was, en wel onafhankelijk van het feit of de schuldeiser op de hoogte was of zijn moest van de schending van het recht. De „uitvoering van de rechtshandeling” is in het onderhavige geval (een omzetting met een algehele rechtsopvolging) in ieder geval op het tijdstip begonnen waarop de VAO Sojuzplodoimport als algehele rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is opgetreden, dus toen zij de vermogensbestanddelen en rechten ervan overnam. De gerechtelijk deskundige prof. dr. Burkhard Breig huldigde daarover (op de bladzijden 40 ev. in ON 155) de opvatting dat als „uitvoering” al beschouwd dienen te worden het (van 25 december 1991 daterende en op 13 januari 1992 bij de bevoegde Moskouse autoriteiten binnengekomen) verzoek om registratie van de omzettingsprocedure alsmede alle verdere handelingen die passend of erop gericht waren, de omzettingsprocedure daadwerkelijk ten uitvoer te brengen. Daarmee is de termijn om de rechtsgevolgen die resulteren uit ongeldigheid resp. nietigheid van de omzetting van de VVO Sojuzplodoimport, in een klacht naar voren te brengen, op zijn laatst in 1992 begonnen te lopen toen de VAO Sojuzplodoimport haar ondernemingsactiviteiten op basis van een algehele rechtsopvolging startte. Maar ook de eerste schriftelijk gedocumenteerde beschikking van de VAO Sojuzplodoimport ten aanzien van de beide litigieuze Oostenrijkse merken, namelijk het op 19 april 1994 bij het Oostenrijkse Octrooibureau ingediende verzoek om haar (via een naams- resp. firmanaamswijziging) in plaats van de V/O Sojuzplodoimport als eigenaresse van de merken in te schrijven (bijlage ./AA), wat door een besluit van deze autoriteit van 13 mei 1994 (bijlage ./BB) werd geëffectueerd, lag nog meer dan tien jaar vóór de op 16 juni 2004 verrichte indiening van de in dezen te beoordelen klacht. De in deze klacht naar voren gebrachte aanspraken dienen daarom als verjaard beschouwd te worden, omdat zij uitsluitend gebaseerd zijn op de argumentatie in het proces dat de merkenrechten als gevolg van ongeldigheid resp. nietigheid van de omzetting niet op de VAO Sojuzplodoimport zijn overgegaan, maar in handen van de (voortbestaande) VVO Sojuzplodoimport (als rechtsopvolgster van de voorheen geregistreerde eigenaresse van de merken V/O Sojuzplodoimport) gebleven. Na het verstrijken van de termijn van tien jaar van art. 181, pt. 1, NW RF is het niet meer mogelijk in een klacht rechtsgevolgen (in dit geval ten opzichte

van het merkenrecht) uit een eventuele gebrekkigheid van de omzettingsprocedure af te leiden, wanneer de beklagde zich - zoals in dit geval is gebeurd - op de ingetreden verjaring beroept. De vraag of de concreet naar voren gebrachte aanspraken inzake het merkenrecht (ook) naar Oostenrijks (merken)recht verjaard zijn, is daarbij niet meer relevant. Zelfs wanneer men namelijk ontkennend op deze vraag zou antwoorden, zou daarmee niet de uit het schuldstatuut volgende verjaring van het (aan de klacht ten grondslag liggende en voor het slagen ervan noodzakelijke) recht geneutraliseerd of opgeheven worden, om een ongeldigheid of nietigheid van de omzettingsprocedure, waarvan de omzetting („uitvoering“) al meer dan tien jaar vóór het inbrengen van de klacht is begonnen, in de vorm van een klacht naar voren te brengen.

Aan deze conclusie verandert ook het besluit van het presidium van het Hoogste Hof van Arbitrage van de Russische Federatie van 16 oktober 2001 (bijlage ./ZZ) niets. Met deze beslissing werd er niet eventueel een uitspraak over gedaan aan wie de rechten op de Oostenrijkse merken nr. 77467 „Moskovskaya“ en nr. 77468 „Stolichnaya“ toekomen, maar de (slechts declaratoire en daarmee eigenlijk overbodige) bepaling in de statuten van de OAO Plodovaya Kompaniya (voorheen VAO Sojuzplodoimport) ongeldig verklaard, volgens welke zij rechtsopvolgster van de VVO Sojuzplodoimport is. Met het oog daarop bestaat er geen aanleiding voor de veronderstelling dat dit besluit resp. de daaraan ten grondslag liggende klachtenprocedure van de procureur-generaal van de Russische Federatie enige (in het bijzonder een termijn onderbrekende of opschortende) invloed heeft op de verjaring van de aanspraken waarom het hier in het onderhavige proces (bovendien nog tussen andere partijen) gaat. Dit stemt overeen met de deskundige opinie van de gerechtelijk deskundige dr. Stefanie Solotych dat door de genoemde klacht van de procureur-generaal de verjaring ten aanzien van de het naar voren brengen van (omdat er geen rechtsgevolg optrad) ongeldige overdrachten van merken niet onderbroken is (pag. 20 onderaan in ON 88), maar dat daarvoor naar Russisch recht een (concreet) op terugdraaien resp. ongedaan maken van dergelijke overdrachten gerichte klacht noodzakelijk geweest was (pag. 21 en 48 in ON 88). Daarmee zijn ook de uiteenzettingen van de tweede gerechtelijk deskundige prof. dr. Burkhard Breig in overeenstemming, volgens welke de toetsing van de verjaring gerelateerd dient te worden aan bepaalde klachtenrechten resp. expliciet naar voren gebrachte aanspraken en niet algemeen aan de kwestie van de rechtsgeldigheid van de wisseling van rechtsvorm van de VVO Sojuzplodoimport naar de VAO Sojuzplodoimport (pag. 15 midden en 16 meer beneden in ON 129) en waarna hij ten aanzien van dit onderwerp naar dezelfde opinie neigt als dr. Stefanie Solotych (pag. 28 bovenaan in ON 155). Voor zover deze deskundige (op pag. 10 in ON 156) toch een eventuele „*erga omnes*-effect“ van de verjaringsonderbreking door bij het hof van arbitrage van de stad Moskou ingebrachte klacht besprak, kan de vonnissende rechtbank zich alleen al daarom niet een dergelijk effect bezighouden, omdat de deskundige daarvoor noch Russische rechtsregels, noch een

Russische jurisprudentie kon aanvoeren die buiten het geval dat aanleiding was voor de zaak (rechtsopvolging VVO/VAO Sojuzplodoimport), tot stand gekomen was (en daarmee als heersende praktijk in de toepassing van het recht beoordeeld diende te worden) en een begrijpelijke onderbouwing liet zien.

Met het oog daarop wordt het appel toegewezen zonder dat het nog nodig is op de daarin vervatte verdere appelgronden en -onderwerpen in te gaan. Hierover zij alleen opgemerkt dat de kritiek inzake de feiten en gebreken enerzijds „constateringen” betreft, die - zoals het appel zelf erkent - als onderdeel van de juridische beoordeling (betreffende de beslissende Sovjet-Russische rechtssituatie) te kwalificeren zijn, en anderzijds feitelijke omstandigheden ter sprake brengt die nauw met juridische beoordelingen verbonden zijn of alleen onder heel bepaalde juridische vooronderstellingen van betekenis zouden kunnen zijn. Met het oog daarop en op het complexe karakter van de relevante rechtssituatie lijkt het niet zinvol daarop slechts preventief in te gaan (namelijk voor het geval dat de hoogste rechtbank het bezwaar van verjaring via een cassatie van de eiseres zou verwerpen en dat daarmee andere juridische vragen relevant voor beslissingen zouden worden).

In het licht van de ongewoon grote omvang van het proces beschouwt het hof van appel het als doelmatig om in het kader van de wijziging van het vonnis in eerste aanleg in een afwijzing van de klacht een voorbehoud te maken met betrekking tot de kosten volgens § 52, lid 1 en 2, van de Verordening Burgerlijke Rechtsvordering (over de toelaatbaarheid van deze procedure vgl. *Obermaier*, Kostenseitig - Der Kostenvorbehalt nach § 52 ZPO en nach § 78 AuGStrG, ÖJZ 2011, 840; *Fucik* in *Rechberger*, Kommentar zur ZPO⁴ [2014], § 52, Rnr. 2). Ook wanneer gewone cassatie niet wordt toegelaten (zie hierover hieronder), valt toch te verwachten dat de eiseres zich tot de hoogste rechtbank zal wenden, en daarom is wachten met de beslissing inzake de kosten tot de rechtsgeldige afhandeling van de zaak ten principale geboden. Daaruit volgt dat volgens § 53, lid 3, van de Verordening Burgerlijke Rechtsvordering, ook geen beslissing over de kosten van de appelprocedure valt te treffen.

De beoordeling van het voorwerp van het vonnis houdt rekening met het kennelijk zeer aanzienlijke economische belang van de litigieuze merkenrechten. Toelating van gewone cassatie komt niet in aanmerking, omdat het hof van appel ervan uitgaat het Russische verjaringsrecht juist, maar in ieder geval op verantwoorde wijze te hebben toegepast, en het niet de taak van het Hoogste Gerechtshof is een bijdrage aan de uitleg of zelfs verdere ontwikkeling van buitenlands recht te leveren (RIS-Justiz RS0042948).

Oberlandesgericht Linz [Gerechtshof],
Abteilung 2 Linz, [Afdeling]
10 december 2014
dr. Klaus Henhofer, rechter

Elektronisch afschrift volgens § 79
van de Wet op de Gerechtelijke
Organisatie